

Saaremaa kunstnike näitus Kiievis

SH saartehaal.ee/2016/08/31/saaremaa-kunstnike-naitus-kiievis/

Raido Kahm

SÕIDAVAD KIEVI: Anne Tootmaa, Toomas Kuter ja Külli Järvi tutvustavad Ukrainale Saaremaal sündinud kunsti.
ERAKOGU

Ukraina rahvusopereti juures asuva Ivan Kozlovski kontsertkeskuse ruumides sel aastal avatud galeriis tuleb oktoobrikuus kolme Saaremaa kunstniku näitus.

Näituse korraldamise ideega tuli välja laulja ja kirjanik Toomas Kuter, kellel on pikaajalised sidemed Kiievi akadeemilise rahvusopereti teatriga. Nimelt on Kuter olnud üks Pärnus toimuva Klaudia Taevi nimelise noorte ooperilauljate konkursi korraldaja. 2009. aastal oli konkursi žüriis ka režissöör Tatjana Zozulja, kes praegu on Kozlovski keskuse direktor. 2014. aastal kutsuti Kuter Ukrainasse ka laulma, muuhulgas esitas ta seal "Saaremaa valssi".

Kuigi Kuter ise Saaremaa inimene pole, on tal siingi palju sidemeid, kuna ta on siin tihti esinemas käinud. Viimati astus ta üles 25. augustil Kuressaare linnuse kapiitlisaalis. "Nii tekkis selline idee viia Saaremaa kunst Kiievisse," märkis Kuter. Kunstnike valiku juures oli tal abiks kollektsionäär Tõnis Kipper.

Kunstnik ja Saaremaa kunstistuudio omanik Anne Tootmaa selgitas, et näitus tuleb kahes osas. Esmalt eksponeeritakse alates 3. oktoobrist Enda Naabri töid kaks nädalat ja seejärel avatakse 17. oktoobril Külliki Järvila graafika ja Anne Tootmaa siidimaali ning akvarellide ühisnäitus, mis jääb avatuks 30. oktoobrini. Koos teise näituse avamisega toimub kontsert, kus osalevad bariton Toomas Kuter, pianist Hambardzum Kechek ja Ukraina rahvusopereti solistid. Ürituse korraldab Ukraina rahvusopereti režissöör ja Kozlovski keskuse direktor Tatjana Zozulja.

Valguse mäng

Tootmaa märkis, et loodab koos Järvilaga varem Kiievisse kohale sõita, et kunstnikud saaksid ise näituse kujundada ja üles panna. Kiievis lähevad üles Tootmaa viimase aja tööd. "Selleks näituseks jõuan kindlasti teha ka paar uut tööd," arvas Tootmaa ning lisas, et näituse ülespanekul kaks kunstnikku kindlasti arvestavad teineteisega. "Et tööd täiendaksid teineteist ja moodustaksid uhke kompositsiooni," märkis ta.

Tootmaa sõnas, et tema akvarellid on põhiliselt looduse ja valguse meditatsioonid. "Mind on valguse teema alati huvitanud," selgitas ta. Valguse temaatika harmoneerub hästi ka siidimaaliga. "Siid näitab erineva valgusega välja erinevaid värve," märkis kunstnik.

Välismaal toimuvaid näitusi peab Tootmaa kunstniku jaoks äärmiselt oluliseks. Varasemalt on Tootmaa tööd üleval olnud ka näiteks Soomes, Rootsis, Lätis ja Taanis.

Uuemad taiesed

Graafik Külliki Järvila viib näitusele samuti oma viimase aja tööd. "Selline läbilõige viimasest viiest aastast," märkis ta. Üles lähevad nii litograafia kui ka sügavtrükitööd. Järvila tahab kindlasti Kiievis näha ka sealsete kunstnike töid. "Vaadata, mida teised teevad ja siis võrrelda," lisas ta. Ka Järvila jaoks pole see välismaa-näitus kaugeltki uus kogemus. Tema töid on varasemalt saanud nautida näiteks Bornholmil, Rügeni saarel ja Talsi linnas. "Saksamaal olen käinud ka baltisakslaste kutsel," lisas ta. Saaremaal saab Järvila graafikat nautida peamiselt tema kodugaleriis, Kuressaares Humala galerii-ateljees.

Poetess ja kunstnik Enda Naaber märkis, et Kiievi rändavad umbes paarkümmend tema maali, mis kujutavad peamiselt merd ja loodust ning mis on maalitud 1990. ja 2000. aastatel. Saare maakonnas oli Naabril viimati näitus 2007. aastal, kokku on tal neid olnud seitse. Kiievisse kunstnik ise ei sõida.

Maalima hakkas 1938. aastal sündinud Enda Naaber n-ö looduse kutsel. "Mina maalin seepärast, et olen loodusesse väga armunud inimene," selgitas ta. Inspiratsiooni sai ta loomingu algaastatel maakohast, mis asus Sõrves Ohessaares. "See maakodu loodus sundis mind pintsli kätte võtma," lausus ta.

Kokku on Naabril valminud umbes 200 maali. "Need on niisuguseid lihtsad, tavalised maalid. Paistab, et inimestele meeldivad need, sest järelsõnad pärast näitusi on olnud alati väga soojad," märkis ta. Lisaks maalidele näidatakse Kiievis ka Enda Naabri tehtud fotosid siinsetest kultuuritegelastest, näiteks Heli Läätselt ja Genadi Noast.